

Så blev vi alla ivriga amatörentomologer...

Med handboken "Dagsländor i öringvatten" fick vi flugfiskare en unik möjlighet att snabbt och enkelt artbestämna sländorna vid våra fiskevatten. (Bilden är ett montage. Bilder JP Flyfishing)

I slutet av 1970-talet publicerade tidskriften *Svenskt Fiske* en mycket uppmärksammad artikelserie som hette "Svenska flugan". Serien, som inleddes med dagsländor, var en unik inventering av svenska insekter av intresse för både fiskar och flugfiskare. Unikt var det också att de redovisade dagsländorna var försedda med svenska namn, som var arttypiska och som anspelade på kriterier som exempelvis sländornas livsmiljöer, färger, storlek, etc. Det var första gången våra dagsländor fått logiska svenska namn – ett välkommet komplement till deras vetenskapliga namn!

Männen bakom artikelserien "Svenska flugan" var två entusiastiska och entomologiintresserade flugfiskare – **Tommy Bengtsson** och **Kenneth Boström**. De fiskade bl a tillsammans i halländska *Vänneån* och upptäckte att de inte bara hade ett gemensamt intresse av att veta mer om vilka sländor (och andra insekter) som fanns i ån och hur man skulle binda upp imiterande flugor för att lura åns öringar utan att de även delade en önskan att kunna förmedla sina kunskaper och rön till andra flugfiskare.

Tommy Bengtsson (stående) och Kenneth Boström (t.h.) vid Vänneån. I mitten flugfiskegurun Preben Torp Jacobsen. (Bild Bengt Öste)

De två entusiasterna startade ett samarbete och påbörjade en omfattande kartläggning av åns dagsländor och nymfer. Från studier av sländlivet i Vänneån utvidgades inventeringen till rinnande och stilla svenska vatten från söder till norr och även med exkursioner till Danmark och Norge. De två förde noggranna anteckningar över sina iakttagelser, kompletterade med fotografier och teckningar. Och resultatet blev alltså artikelserien "Svenska flugan", som publicerades i *Svenskt Fiske* 1977 – 1979.

Framgången med serien var så stor att Tommy och Kenneth – ivrigt påhejade av entusiastiska flugfiskande kamrater (däribland undertecknad) – bestämde sig för att samla sitt material i en liten handbok, som alltså fick namnet "Dagsländor i öringvatten". Och om "Svenska flugan" var en framgång, så blev den behändiga, läderinklädda fälthandboken "Dagsländor i öringvatten" inget annat än en stor succé!

I dag är Tommys och Kenneths lilla blädderbara bok en verklig klassiker och något som många flugfiskare alltid bär med sig, i fiskepackningen eller i flugvästen. Jag ingår själv i den stora skara av entomologiintresserade flugfiskare som haft/har stor nytta av fälthandboken. Den har alltid funnits med i packningen, oavsett om jag bara åkt på en dagsutflykt i närområdet eller på längre fiskeäventyr i avlägsna vatten. Ja, jag har till och med haft med "Dagsländor i öringvatten" till Nya Zeeland! Dels för att jämföra svenska sländor med sländorna "down under" men än mer för att jag inte känt mig riktigt flugfiskeklädd om inte den lilla handboken funnits med i packningen!

Framgången med "Dagsländor i öringvatten" blev så stor att Kenneth Boström så småningom beslöt att följa upp den med en liknande bok om nattsländor – en minst lika viktig insektsordning för flugfisket som dagsländorna. "Nattsländor i öringvatten" kom dock först flera år senare och då utan medverkan av Tommy Bengtsson, som var fullt upptagen med en framgångsrik akademisk karriär.

Fälthandboken om nattsländor är i samma format och har i princip samma bläddervänliga utformning som den om dagsländor, men skiljer sig ändå markant från denna. "Nattsländor i öringvatten" är visserligen en imponerande redovisning av svenska nattsländor – där många försetts med svenska namn – men som ren fälthandbok är den inte lika "användarvänlig". Den är dessutom mer inriktad på rena fiskemetoder och bindbeskrivningar på nattsländemiterande flugor och mindre på att redovisa olika och enskilda nattsländearter. Vilket kanske är förstäeligt: det finns cirka 50 olika arter av dagsländor i Norden medan det finns mer än 200 olika nattsländearter! Knappast något man får rum med i en liten fälthandbok...

N.B.: Förutom att den är en favoritbok beroende på dess kvalitativa innehåll har "Dagsländor i öringvatten" även en stark personlig betydelse för mig. Såväl Tommy och Kenneth som jag var vid tiden medlemmar i Södra Sveriges Flugfiskeklubb. Jag fiskade tillsammans med dem bland annat i Vänneån och ibland fick jag hjälpa Kenneth att saml i nymfer och flygande dagsländor från ån. Jag hjälpte också Kenneth med en del språk- och grammatikgranskningar, innan boken gick i tryck.

Dagsländor i öringvatten

Tommy Bengtsson/Kenneth Boström,

Första upplagan: *Streamside HB, Lund, 1979*

Andra upplagan: *Scandinavian Flyfishing, Älmhult, 1985*

Förord: **Preben Torp Jacobsen**

Nattsländor i öringvatten

Kenneth Boström, Förlag Kenneth Boström

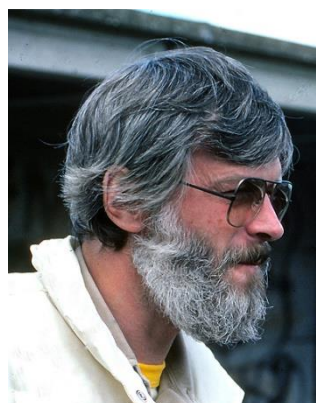
Rackelhanen, Helsingborg, 1997

Förord: **Bengt Öste**

Författarinfo:

Kenneth Boström

(1945 – 2020) föddes i skånska Osby, men hamnade i unga år i småländska Älmhult. Han blev tidigt intresserad av sportfiske och speciellt flugfiske. Förutom det rena fisket var han även intresserad av flugfiskets redskap och utrustningar, av flugor och flugbindning och av fiskars födoval och livsmiljö. Kenneth var tekniskt begåvad och detta i kombination med en kreativ ådra gjorde att han började bygga egna spön och tillverka håvar, vadarstavar och andra utrustningsdetaljer.

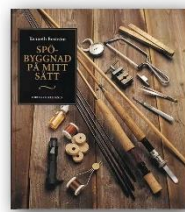
Kenneth Boström (Bild JP Flyfishing)

Som spöbyggare blev Kenneth känd för sina Rackelhane-spön, som kombinerade bambu med kolfiber. Rackelhane-spöna blev en stor framgång och är än i dag många favoritspön. Men Kenneth var också duktig på att bygga rena splitcane-spön, som han dels sålde privat, dels via *Fly-Dressing* i Huskvarna. Självt gläds jag åt att ha några Boström-spön i min samling. Bland annat ett 8,5 fots "Boströms Rena Rod" – specialbyggt i splitcane för norska Rena och ett 14 fots Rackelhane-spö för lax och havsöring. Jag har också en laxrulle med ett innovativt bromssystem, som Kenneth konstruerat. Rullen är en prototyp som aldrig kom i produktion, men jag har haft mycket glädje och nytta av min Kenneth-rulle...

Som spöbyggare blev Kenneth känd för sina Rackelhane-spön, som kombinerade bambu med kolfiber. Rackelhane-spöna blev en stor framgång och är än i dag många favoritspön. Men Kenneth var också duktig på att bygga rena splitcane-spön, som han dels sålde privat, dels via *Fly-Dressing* i Huskvarna. Självt gläds jag åt att ha några Boström-spön i min samling. Bland annat ett 8,5 fots "Boströms Rena Rod" – specialbyggt i splitcane för norska Rena och ett 14 fots Rackelhane-spö för lax och havsöring. Jag har också en laxrulle med ett innovativt bromssystem, som Kenneth konstruerat. Rullen är en prototyp som aldrig kom i produktion, men jag har haft mycket glädje och nytta av min Kenneth-rulle...

Som flugbindare är Kenneths namn synonymt med välkända flugan [Rackelhanen](#) och han var tillsammans med **Lennart Bergqvist** delaktig i utvecklingen av populära *Streaking Caddis*.

Förutom "Dagsländor i öringvatten" och "Nattsländor i öringvatten" gav Kenneth även ut en bok om spöbygge. Den heter "Spöbyggnad på mitt sätt" och gavs ut 1997 på Förlag Rackelhanen.

Jag lärde känna Kenneth i slutet av 1960-talet och vi var nära vänner under många år. Vi var medlemmar i Södra Sveriges Flugfiskeklubb och Kenneth var i hög grad medverkande vid starten av [Flugfiske i Norden](#).

Kenneth Boström gick bort den 20 oktober 2020, vid en ålder av 75 år. Vid [sin bortgång](#) var han sedan flera år bosatt i Helsingborg.

Tommy Bengtsson (Bild privat)

Tommy Bengtsson

(född 1947) är professor vid Ekonomisk-historiska institutionen vid Lunds universitet.

Tommy blev doktor i ekonomisk historia vid Lunds universitet 1980 och har sedan haft en imponerande akademisk karriär som forskare inom bland annat demografi, ekonomisk historia, immigration, mm.

I sin yrkesroll har Tommy Bengtsson skrivit och medverkat i flera publikationer och böcker. Hans medverkan i "Dagsländor i öringvatten" är dock såvitt känt hans enda litterära insats på sportfiskeområdet.

Tommy Bengtsson är sedan många år bosatt i Lund och hans favoritvatten när det kommer till flugfiske är idylliska Björkaån i sydöstra Skåne.